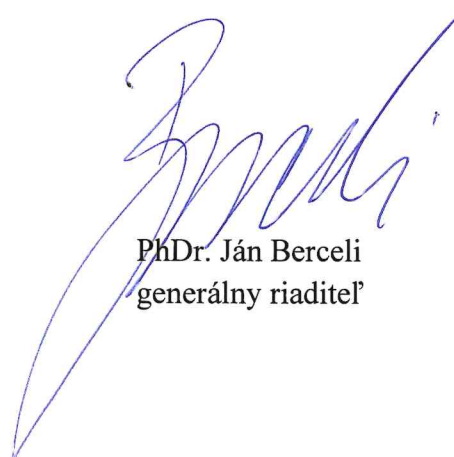

METODICKÝ POKYN ÚKSÚP č. 18/2018

„odber vzoriek na vegetačné skúšky s osivom ozimných a jarných
druhov poľných plodín“

Aktualizovaný v roku 2022

PhDr. Ján Berceli
generálny riaditeľ

Číslo záznamu: 44136/2022

Číslo spisu: 23325/2022-240

Dátum: 05.08.2022

Účinnosť od: 25.08.2022

Účinnosť do: na dobu neurčitú

Vypracoval: Ing. Lenka Gašparová

Za riadenie dokumentu: Ing. Marta Andrejčíková, PhD.

Preskúmanie: marec 2023 a následne každé 2 roky

1. Úvod a cieľ

Metodický pokyn ÚKSÚP č. 18/2018 „odber vzoriek na vegetačné skúšky s osivom ozimných a jarných druhov poľných plodín“ (ďalej len „metodický pokyn“) vydáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ďalej len „ÚKSÚP“) v zmysle § 4, písm. g) zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh, v platnom znení zákona č. 467/2008 Z. z.

Cieľom metodického pokynu je stanoviť podmienky na odber vzoriek na vegetačné skúšky s osivom ozimných a jarných druhov poľných plodín za účelom stanovenia druhovej a odrodovej pravosti a čistoty osiva, prípadne zdravotného stavu a stanovenie percenta hybridnosti osiva.

2. Rozsah platnosti

Tento metodický pokyn platí pre inšpektorov oddelenia kontroly osív a sadív (ďalej len „inšpektor“) a evidovaných dodávateľov množiteľského materiálu.

3. Skratky

CMS	cytoplazmatická samčia sterilita
č.	číslo
ČŠ	členský štát
EÚ	Európska únia
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OK OS	oddelenie kontroly osív a sadív
OOaS	odbor osív a sadív
SR	Slovenská republika
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky

4. Legislatívne požiadavky

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh, v platnom znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 364 z 12. júla 2007 o vykonávaní uznávania a skúšania množiteľského materiálu pestovaných rastlín, v platnom znení vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 123/2011
- Nariadenie vlády SR č. 51/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva olejnin a priadnych rastlín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 52/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva krmovín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 53/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva repy na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 57/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva obilnín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 58/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh, v znení neskorších predpisov

5. Špecifikácia druhov zaradených do vegetačných skúšok

Inšpektori OK OS úradne navzorkujú do vegetačných skúšok po 1 vzorke z osiva:

- ⇒ zo všetkých dávok a dielov odrôd prihlásených do uznávacieho konania v danom roku podľa pravidiel OECD. Výsledok vegetačnej skúšky je povinnou súčasťou uznávania podľa OECD schém (*OECD vstup*),
- ⇒ zo všetkých dávok a dielov odrôd vyprodukovaných z množiteľského porastu hodnoteného podľa schém OECD (*OECD výstup*). Tieto vzorky budú **vysiate v rozsahu 5 - 10 %**, podľa výsledkov hodnotenia daného druhu v predchádzajúcom roku. **Ostatné vzorky budú archivované** na OOaS pre prípad reklamácie, prípadne na žiadosť dodávateľa budú vysiate v najbližšom vegetačnom období. Inšpektori OK OS pri vzorkovaní týchto vzoriek budú o tejto skutočnosti informovať dodávateľov,
- ⇒ zo všetkých dávok osiva z dovozu z tretích krajín, ktorým bola udelená rovnocennosť, ak osivo bolo dovezené za účelom ďalšieho množenia,
- ⇒ zo všetkých množiteľských porastov v generácii SE1 odrôd, ktoré pochádzajú z domáceho šľachtenia - odber vzorky z jedného dielu dávky (o výbere dielu rozhodne inšpektor alebo OOaS),
- ⇒ zo všetkých množiteľských porastov druhov: pšenica letná forma ozimná a forma jarná, pšenica tvrdá forma ozimná a forma jarná, jačmeň siaty forma ozimná a forma jarná, tritikale, raž siata, ovos siaty a ovos nahý v generácii E3 - odber vzorky z jedného dielu dávky (o výbere dielu rozhodne inšpektor),
- ⇒ zo všetkých množiteľských porastov druhov: hrach siaty a hrach siaty peluška v generácii E - odber vzorky z jedného dielu dávky (o výbere dielu rozhodne inšpektor),
- ⇒ zo všetkých dávok obilnín v generácii E3, z členských krajín EÚ alebo krajiny, ktorej bola udelená rovnocennosť, z ktorých založené porasty budú prehliadať poverení inšpektori,
- ⇒ zo všetkých dávok obilnín v generácii C1 vyrobených v SR alebo v inom ČŠ, alebo tretej krajine, ktorej bola udelená rovnocennosť, ak sa z takéhoto osiva budú zakladať porasty v generácii C2, ktoré budú prehliadať poverení inšpektori,
- ⇒ **10 % z množiteľských porastov**, ktoré **boli prehliadané poverenými inšpektormi** - odber vzorky z jedného dielu dávky (o výbere dielu rozhodne inšpektor),
- ⇒ zo všetkých množiteľských porastov, kde vzniknú akékoľvek pochybnosti o správnosti hodnotenia odrodovej pravosti a čistoty. Inšpektor OK OS na vzorku presne vyznačí dôvod jej odobratia,
- ⇒ zo všetkých množiteľských porastov (z každého dielu dávky) hybridných druhov: **raž siata, ovos siaty, ovos nahý, jačmeň siaty, pšenica letná, pšenica tvrdá, pšenica špaldová a samoopelivé tritikale v generácii H**,
- ⇒ zo všetkých množiteľských porastov (z každého dielu dávky) **hybridnej repky olejky v generácii H**,

- ⇒ zo všetkých dávok a dielov materských a otcovských komponentov **raže siatej, tritikale a jačmeňa siateho vyrobeného pomocou techniky CMS** určených na výrobu osiva v generácii H,
- ⇒ zo všetkých dávok a dielov materských a otcovských komponentov **repky olejky** určených na výrobu osiva v generácii H,
- ⇒ z množitel'ských porastov alebo dávok ktoréhokoľvek druhu, odrody, kategórie a generácie, ktoré nie sú konkrétne uvedené v týchto pokynoch, ak o to písomne požiada dodávateľ osiva. Inšpektor OK OS upovedomí pri vzorkovaní na túto možnosť všetkých dodávateľov osív. Na vzorke je potrebné presne vyznačiť dôvod jej odobratia.

6. Hmotnosť vzoriek odobratých do vegetačných skúšok

Vzorky na vegetačnú skúšku odoberú inšpektori OK OS zvyčajne pri úradnom vzorkovaní osiva.

Dôležité je dodržanie stanovenej minimálnej hmotnosti vzoriek:

100 g - rasca lúčna

200 g - ľan siaty, mak siaty

300 g - repka olejka, reďkev siata, kapusta sitinová, repica olejnatá, kapusta čierna, cukrová repa, krmná repa, facélia vratičolistá, psinčeky, timotejky, trojštet žltkastý, ďatelina plazivá, ďatelina purpurová, ľadenec rožkatý, ovsík obyčajný, psiarka lúčna, senovka grécka, lesknica vodná

400 g - mätonohy, lipnice, kostravy

500 g - kukurica, proso, pohánka, slnečnica ročná, vika siata, vika panónska, vika huňatá, horčica biela, lucerna siata, ďatelina lúčna, komonica biela, reznáčka laločnatá, medzidruhový kríženci tráv, stoklasy, vičenec vikolistý, ciroky, požlt farbiarsky, konopa siata

600 g - repka olejka generácia H

1000 g - pšenica letná forma ozimná a forma jarná, pšenica špaldová, jačmeň siaty forma ozimná a forma jarná, raž siata, tritikale, ovos siaty, ovos nahý, bôb, hrach siaty, hrach siaty peluška, sója fazuľová, lupiny

7. Označovanie vzoriek

- na každú vzorku vyznačiť – „vegetačná skúška“,
- ak ide o množenie podľa schém **OECD**, na vzorke aj na žiadosti vyznačiť, či sa jedná o **vstupnú vegetačnú skúšku** (vzorkuje sa osivo, ktoré sa ide množiť), alebo o **výstupnú vegetačnú skúšku** (vzorkuje sa osivo už vyprodukované z množiteľ'ského porastu),
- ku každej vzorke priložiť vyplnené tlačivo „**Žiadosť o vykonanie vegetačnej skúšky**“ (Príloha č. 2),
- k doručovaným vzorkám priložiť „**Zoznam doručených vzoriek na vegetačnú skúšku**“ (Príloha č. 1),

- ak ide o osivo z EÚ alebo tretej krajiny, ktorej bola udelená rovnocennosť k „Žiadosti o vykonanie vegetačnej skúšky, **priložiť kópiu certifikátu, alebo návesky!**
- v špecifických prípadoch uviesť na žiadosti dôvod odberu vzorky (na podnet inšpektora, na žiadosť dodávateľa a i.).

8. Odosielanie vzoriek

Dodávateľ zabezpečí doručenie vzoriek v takom predstihu, aby ich bolo možné vysiať v rovnakom vegetačnom období ako porast.

Konečný termín pre doručenie vzoriek ozimín je **20. 09.**

Konečný termín pre doručenie vzoriek jarín je **01. 03.**

Konečný termín pre doručenie vzoriek tráv je **01. 03.**

Konečný termín pre doručenie vzoriek kukuríc je **01.04.**

Vzorky zaslané po stanovených termínoch, t. j. v termíne už nevhodnom na založenie vegetačnej skúšky, nebudú vysiate, ale budú uložené v archíve na OOaS. Na žiadosť dodávateľa môžu byť zaradené do plánu vegetačných skúšok v nasledujúcom vegetačnom období.

Adresa pre doručenie vzoriek:

ÚKSÚP - skúšobná stanica
Ul. 1 mája 37
900 84 Báhoň

9. Fakturácia

Vegetačné skúšky podliehajú fakturácii podľa § 8 zákona NR SR č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh, v znení zákona č. 467/2008 Z. z. Fakturujú sa všetky vzorky poľných plodín zaradených do vegetačných skúšok, s výnimkou vzoriek odobratých ako kontrolné z množiteľských porastov, ktoré boli prehliadané poverenými inšpektormi. Fakturácia bude vykonaná podľa aktuálneho Cenníka výkonov ÚKSÚP.

10. Záverečné a zrušovacie ustanovenia

Nadobudnutím účinnosti tohto metodického pokynu sa ruší platnosť a účinnosť Metodického pokynu č. 18/2018 „na odber vzoriek na vegetačné skúšky s osivom ozimných a jarných druhov poľných plodín“ zo dňa 25.06.2019.

11. Účinnosť

Tento metodický pokyn je platný dňom schválenia generálnym riaditeľom ÚKSÚP a je účinný od 25.08.2022.

12. Prílohy

Príloha č. 1: Zoznam doručených vzoriek na vegetačnú skúšku

Príloha č. 2: Žiadosť o vykonanie vegetačnej skúšky

Príloha č. 2

Žiadosť o vykonanie vegetačnej skúšky

Podľa zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z. a v zmysle nariadení vlády

Osivo – sadivo pochádza:

- z domáceho množenia
- z členskej krajiny EU
- z dovozu (z tretej krajiny)
- OECD vstup
- OECD výstup
- kontrola osiva z porastu prehlíadaného povereným prehlíadateľom*
- kontrola štandardného osiva – sadiva zelenín*
- iné

Druh	Odroda	Generácia
Množiteľ	Okres	Krajina pôvodu
Číslo dávky	Hmotnosť	Rok úrody
Číslo uznávacieho listu /certifikátu/		Dátum vzorkovania
Dodávateľ (odtlačok pečiatky a podpis dodávateľa)		Vzorkovateľ (odtlačok pečiatky a podpis inšpektora)

* nepodlieha fakturácii

